

Een nieuwe rubriek: mijn favoriet! In elk nummer van *Kelten* nemen we een Keltische persoon, plaats of voorwerp onder de loep, die om de een of andere reden een bijzondere plaats inneemt voor de auteurs. Wie ons graag een keer iets over zijn of haar eigen favoriet wil vertellen, kan contact opnemen met de redactie. Deze keer presenteren we twee favoriete plaatsen.

Mijn favoriet

Mijn favoriete plaats: Kilmainham Gaol in Dublin

er zijn van die plekken die je de rillingen geven, omdat er in het verleden verschrikkelijke dingen zijn gebeurd en die daardoor zo indrukwekkend zijn. Een van die plekken is voor mij Kilmainham Gaol, een historische gevangenis in Dublin waar ik in 2004 ben geweest.

De gevangenis, ook wel de 'Ierse Bastille' genoemd, ligt aan een rustige weg niet ver van het centrum van Dublin. Tegenwoordig is het in gebruik als museum waar rondleidingen worden gegeven door bevoegen vrijwilligers die met intrigerende, maar ook schokkende verhalen de historie van de Gaol uiteenzetten. Je wordt meegenomen op een reis door de tijd, waarbij vele gecompliceerde aspecten van het politieke verleden van Ierland een gezicht krijgen.

De Kilmainham Gaol opende in 1796 in het kader van de *prison reform*, met als twee belangrijkste speerpunten afscheiding en hygiëne. Het oudste gedeelte van het gebouw bestaat uit twee celblokken, waar de rondleiding begint. Donkere, smalle gangen met kille vochtige muren van afgebrokkeld steen. Het is er erg koud en er hangt een nare sfeer. De gidsen schijnen met zaklampen op de duistere muren, waar inscripties en schilderijen van gevangenen zijn te zien. Het is bijna alsof je

hun stemmen nog kunt horen. Rond 1845 werd de Gaol overspoeld met complete gezinnen die vanwege de *Great Famine*, de grote hongersnood, in de gevangenis terecht kwamen. In oude documenten, die te zien zijn in het museum, valt te lezen dat het grootste deel van de overtredingen aan voedsel gerelateerd waren. Bovendien probeerden veel mensen opzettelijk in de Gaol te komen; daar was tenminste dagelijks eten. Als je langs deze kleine donkere cellen loopt is het moeilijk voor te stellen dat hier soms wel vijf families bij elkaar zaten; uitgehongerd en wanhopig.

In 1860 werd begonnen aan de bouw van de nieuwe oostvleugel. Deze prachtige ruimte, het architectonische hoogtepunt van de Gaol, vormt een schril contrast met de oude donkere cellen. In de Victoriaanse periode werd gedacht dat de ontwerpen van gevangenis een belangrijke rol speelden bij de 'genezing' van veroordeelden. De oostvleugel is dan ook een lichte, hoge ruimte. Alle muren zijn rond en in de deuren zitten ruime tralies zodat de gevangene continu in de gaten kon worden gehouden. De raampjes in de cellen zijn hoog genoeg om een grote hoeveelheid daglicht binnen te laten, maar net te hoog voor de gevangenen om naar buiten te kunnen kijken.

De Gaol heeft een belangrijke rol gespeeld in de nationalistische traditie van Ierland. De opstand van 1798 bracht de eerste politieke gevangenen die in Kilmainham gevangen werden gehouden en opgehangen. Buiten, aan een van de muren

